

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321201514
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2321201514.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Q., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E.. J. Q. XXX/X, N., toho času v starostlivosti navrhovateľky, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: matky - Z. R., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E.. J. Q. XXX/X, N., a otca - H. Q., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom X. Z., toho času bytom V. E., S. 6, O., o návrhu navrhovateľky: S.. E. Q., S., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, E., H., na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá sa zveruje do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je povinná vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej a oprávnená zastupovať maloletú a spravovať jej majetok iba v bežných veciach. V prípade predpokladu, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletej v podstatnej veci nie je v súlade so záujmom maloletej, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima, na neplnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima, na neplnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra.

IV. Pestúnka je povinná podávať súdu správu o výkone pestúnskej starostlivosti dvakrát ročne, vždy k 30.06. a vždy k 31.12.

V. Počnúc právoplatnosťou rozsudku sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Galanta, číslo konania 32P/20/2021-19, zo dňa 16.02.2021.

VI. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.04.2021 domáhala zverenia maloletej Diany do svojej pestúnskej starostlivosti. V spoločnej domácnosti býva sama, je slobodná, bez partnera a bez záväzkov. Býva v dvojizbovom byte v Nitre, ktorý je v jej vlastníctve, bez tiarch. V blízkosti bytu sa nachádza niekoľko materských škôl a základná škola. Celkové náklady na bývanie sú 148,30 Eur. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, ktoré nadobudlo právoplatnosť 03.09.2020, bola zapísaná do zoznamu žiadateľov o zverenie dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti formou

pestúnskej starostlivosti. Jej rozhodnutie pre formu pestúnskej starostlivosti vyplynulo jednak zo skutočnosti, že je pre dieťa jediný náhradný rodič a teda samoživiteľ, ako aj z presvedčenia, že je v záujme dieťaťa byť v kontakte s jeho biologickou rodinou nejakou primeranou formou, prípadne vzťah s ňou rozvíjať prostredníctvom kontaktov s niektorými jej členmi, ak to bude v záujme dieťaťa. Aktuálne sa javí perspektívny kontakt so starou mamou maloletej. Navrhovateľka absolvovala prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť v akreditovanom subjekte Návrat o.z., ktorú ukončila v auguste 2020. S maloletou nadviazala kontakt v Centre pre deti a rodinu v Dunajskej Strede, a to po prvýkrát 27.11.2020. Následne absolvovala ďalšie dve stretnutia v detskom domove za účasti profesionálnej matky a psychologičky. Maloletá okrem toho strávila istý čas s navrhovateľkou na prechádzkach. Spočiatku bola bojzlivá, ale postupne boli u nej badateľné zmeny, keďže sa postupne osmelovala. Od 25.12.2020, t.j. odkedy je maloletá u navrhovateľky na pobyte, sa po počiatočných ťažších dňoch, ktoré boli spojené aj s prerezávaním zúbkov, aklimatizovala veľmi dobre, nadobudla istotu, začala sa prispôbovať už aj novým podmienkam a začala si k navrhovateľke vytvárať jedinečnú vzťahovú väzbu. Navrhovateľka je zamestnaná ako odborný asistent na PF UKF v Nitre s mesačným príjmom v priemere X.XXX EUR. Po zdravotnej stránke je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Skúsenosti z práce s deťmi a so starostlivosťou o deti má dlhoročné a početné, konkrétne aj s prácou s deťmi z detských domovov. Navrhovateľka je bezúhonná a má plnú spôsobilosť na právne úkony. Maloletá M. nemá v súčasnosti žiadne závažnejšie zdravotné problémy, nevyžaduje si zvýšenú starostlivosť o svoje zdravie. Po zdravotnej stránke práveže prospieva. Pomohol aj pobyt na vidieku, u rodičov navrhovateľky. Je veselá, rada sa hýbe, má záujem o hudbu, učí sa prvé slová, vie sa sama vyzliecť, sama najesť (rúčkami), učí sa jesť lyžičkou, zoznamuje sa so zvieratkami, učí sa zvuky. Najradšej sa hrá so zvukovými hračkami a veľmi obľubuje hru na skrývačku, čo má podľa psychologičky aj významný terapeutický účinok. Prospela jej aj prítomnosť ďalších ľudí v domácnosti, socializovala sa veľmi dobre, veľmi si obľúbila starých rodičov, ale aj oni ju. So starým otcom sa najradšej rozpráva a chodí na prechádzky a so starou mamou sa hráva a spieva si. Okrem toho cez plot už pozná aj susedov a preferuje kontakty s rovesníkmi, ktoré sú však vzhľadom na epidemiologickú situáciu len obmedzené. Navrhla stanoviť rodičom vyživovaciu povinnosť v minimálnom zákonnom rozsahu so splatnosťou do 15-steho dňa v mesiaci vopred na účet ÚPSVaR Nitra.

2. Uznesením č.k. 19P/36/2021-21 zo dňa 26.04.2021 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“) na zastupovanie maloletej v konaní.

3. Zo správy zo šetrenia kolíznym opatrovníkom zo dňa 25.05.2021 vyplýva, že navrhovateľka má na adrese svojho pobytu vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. Byt, ktorý je v osobnom vlastníctve navrhovateľky je udržiavaný v čistote a poriadku. Maloletá bývala s navrhovateľkou v tomto byte asi mesiac po jej dočasnom zverení do jej osobnej starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že maloletá sa ťažšie adaptovala a susedia sa sťažovali na nočné rušenie, odišla navrhovateľka k svojim rodičom do N. Z., kde sa s mal. M. prevažne zdržiavajú. Maloletá má v domácnosti rodičov navrhovateľky presťahované svoje veci, oblečenie. U rodičov by sa chcela zdržiavať pokiaľ mal. M. nenastúpi do materskej školy. Navrhovateľka je t. č. na materskej dovolenke, poberá materské vo výške približne 1.050 Eur, prídavok na dieťa vo výške 25,50 Eur a opakovaný príspevok na dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti vo výške 196,20 Eur. Mal. M. bola počas šetrenia aj na rukách navrhovateľky, prípadne chodila z izby do kuchyne, hrala sa s perami a papierom. Pohľadom, prvými slovami a zvukmi komunikovala s navrhovateľkou, obracala sa na ňu. Navrhovateľka uviedla, že mal. M. je veľmi živé dieťa. Má vytvorený svoj denný režim. Chodievajú spolu veľa von na prechádzky pozeráť psíkov, vtáky. M. má obľúbené svoje knižky, ktoré si spolu s navrhovateľkou pozerajú, čítajú. Detským lekárom mal. M. je MUDr. D. vo N. Z.. V čase šetrenia neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. dieťa. Navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť o mal. na požadovanej úrovni. Mal. M. má v domácnosti navrhovateľky vytvorené vhodné podmienky pre jej priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. U navrhovateľky je predpoklad riadnej starostlivosti o mal. a vzhľadom k tomu je v záujme mal. M., aby bola zverená do jej pestúnskej starostlivosti.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 07.06.2021, na ktoré sa dostavili všetci účastníci okrem otca maloletej matky, ktorý bol v čase pojednávania vo výkone trestu odňatia slobody s tým, že návrh a predvolanie na pojednávanie mu boli doručené a k veci sa nevyjadril. Navrhovateľka zotrvala na návrhu. Ako už uviedla, nemá problém s udržiavaním rodinných kontaktov mal. M.. Spĺňa všetky zákonné podmienky na zverenie mal. dieťaťa do svojej starostlivosti. Adaptácia maloletej bola postupná, ale hneď z úvodu bolo zrejmé, že si, ako sa hovorí, „padli do oka“. Maloletá je v osobnej starostlivosti

navrhovateľky od 25.12.2020, s tým, že od uvedeného dátumu navrhovateľka pravidelne kontaktuje ÚPSVaR Nitra a Návrat, o.z. ohľadne prebiehajúcej starostlivosti, prípadne plánovaného miesta pobytu spolu s M.. Totiž, prvý mesiac starostlivosti bola navrhovateľka s mal. M. sama v jej domácnosti v H.. Od uvedeného času sa nachádza u svojich rodičov v obci N. Z., v okrese H. T., kde majú rodičia rodinný dom so záhradou. V tomto prostredí sa mal. M. veľmi páči. Navrhovateľke pomáhajú so starostlivosťou jej rodičia. S maloletou navštevujú pediatra v obci, MUDr. D.. Maloletá je zdravá, i keď v poslednom období sa vyskytli určité menšie problémy s chôdzou. Je však možné, že tieto s odstupom času, odznejú. Majú navštíviť ortopéda. S maloletou nie sú žiadne výchovné problémy. M. je veselé dieťa, je veľmi dynamická, má rada hudbu. Má pravidelný režim, chutí jej jesť. Navrhovateľka je toho času na materskej dovolenke, poberá materské v sume cca 1.050 Eur mesačne. M. poberá opakovaný príspevok a navrhovateľka poberá rodinné prídavky. Otec maloletej vyjadril súhlas s návrhom v celom rozsahu. Naďalej nemá zabezpečený riadny príjem, ani podmienky na prevzatie osobnej starostlivosti o maloletú. Súdu krátkou cestou odovzdal k nahliadnutiu výplatné pásky od zamestnávateľa P.D.E.. spol., s r. o. za obdobie od 01 - 04/2021, z ktorých vyplývalo, že v uvedených mesiacoch mal čistú mzdu 93,53 Eur mesačne. Zároveň predložil Dohodu o pracovnej činnosti z uvedenou spoločnosťou, zo dňa 07.01.2021, z ktorej vyplývalo, že vykonáva pomocné práce s dohodnutou odmenou 108 Eur mesačne, čo predstavuje rozsah práce 7,5 hod. týždenne. Dohoda je uzatvorená na obdobie do konca tohto roka. Maloletá matka vyjadrila tiež súhlas s návrhom v celom rozsahu. Naďalej sú vo vzťahu s otcom mal. a naďalej žijú na ubytovni E.. Matka pracuje. Súdu krátkou cestou odovzdala k nahliadnutiu Dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou S. bagi, s.r.o., z ktorej vyplývalo, že matka mal. pracuje ako predavačka od 23.03.2021 do 31.12.2021, pričom poberá odmenu 4,53 Eur/hod. s rozsahom práce 10 hod./týždeň. Matka uviedla, že nemá k dispozícii výplatné pásky, keďže zamestnávateľ je nedostupný kvôli vybavovaniu osobných záležitostí. Rodičia maloletej zhodne uviedli, že nevlastnia žiaden majetok. Bývajú na ubytovni E., kde poplatok za nájomné sa líši v závislosti od pomocných prác, ktoré spočívajú väčšinou v upratovaní, t.j. poplatok je v sume od 100 - 150 Eur. Obaja majú iba minimálne výdavky, vzhľadom na minimálne príjmy. Obaja sú zdraví. Otec má oprávnenie na prácu s vysokozdvížným vozíkom, avšak predtým pracoval v pizzerii, ktorú vlastnila jeho matka, preto by skôr preferoval prácu v gastropriemysle. Kvôli protipandemickým opatreniam mal problém sa zamestnať v tejto oblasti. Matka maloletej očakáva, že po dovŕšení 18 rokov bude pracovať u zamestnávateľa na plný pracovný úväzok, a teda sa jej zvýši príjem, a teda bude poberať 4 Eur/hod. na plný pracovný úväzok. Matka maloletej matky súhlasila s návrhom v celom rozsahu. Dcéra je šikovná a napriek celej situácii sa obaja mladí snažia začleniť do života. Popriala navrhovateľke, aby sa jej a mal. M. darilo. Kolízny opatrovník vyjadril súhlas s návrhom a navrhol, aby súd určil rodičom výživné v minimálnom zákonom rozsahu. Súd odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania ohľadne majetkovej a príjmovej situácie ohľadne rodičov maloletej.

5. Rodičia maloletej M. sa na pojednávanie dňa 15.07.2021 nedostavili, napriek tomu, že dňa 07.06.2021 zobrali termín pojednávania na vedomie. Svoju neúčast' neospravedlnili, preto súd pojednával v ich neprítomnosti. Po tom, čo súd oboznámil výsledky dokazovania, keďže prítomní nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

6. Z lekárskej správy MUDr. Z. D., praktickej lekárky pre deti a dorast zo dňa 07.04.2021 vyplýva, že maloletá absolvovala všetky povinné očkovania, je zdravá. Starostlivosť o ňu je hodnotená ako veľmi dobrá.

7. Z lekárskej správy MUDr. G. Q., všeobecnej lekárky pre deti a dorast (dátum nečitateľný) vyplýva, že maloletá pochádza z rizikovej gravidity, keďže maloletá matka bola drogovo závislá. Celkový stav maloletej dobrý. Do druhého roku života je plánovaná dispenzarizácia v dermatovenerologickej ambulancii.

8. Z lekárskej správy MUDr. A. N., všeobecnej lekárky, zo dňa 31.03.2021 vyplýva, navrhovateľka je spôsobilá vykonávať pestúnsku starostlivosť.

9. Z rodného listu (matričný úrad R., zväzok XXX, ročník XXXX, strana XX, por. č. XX) maloletej vyplýva, že sa narodila dňa 12.01.2020 v R.. Obaja rodičia sú zapísaní v rodnom liste. Matka maloletej bola v čase pôrodu maloletá.

10. Z výpisu Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 06.04.2021 vyplýva, že navrhovateľka je bezúhonná.

11. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra č. H zo dňa 03.09.2020 vyplýva, že navrhovateľka bola dňom 03.09.2020 zapísaná do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť.

12. Dňa 28.05.2021 navrhovateľka písomne čestne vyhlásila, že je spôsobilá na právne úkony v celom rozsahu.

13. Z potvrdenia o príjme Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zo dňa 31.03.2021 vyplýva, že v období od januára 2020 do januára 2021 mala navrhovateľka čistú mesačnú mzdu v priemere 1.058,49 Eur. Od 17.02.2021 čerpá materskú dovolenku.

14. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra č. H zo dňa 05.05.2021 vyplýva, že maloletej bol odo dňa 01.02.2021 priznaný opakovaný príspevok na podporu náhradnej osobnej starostlivosti v sume 196,20 Eur.

15. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXX-XXXXXX-CAXX/XXXX zo dňa 12.03.2021 vyplýva, že od 17.02.2021 navrhovateľka poberá materské v sume 35,0865 Eur za deň do zániku nároku na materské.

16. Na tunajšom súde je právoplatne (22.05.2021) prerušené konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktoré je vedené pod sp. zn. XXP/XX/XXXX.

17. Na tunajšom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 19P/16/2021 súd vyslovil osvojiteľnosť maloletej. Zároveň súd rozhodol o obmedzení rodičovských práv oboch rodičov, a to v rozsahu práva a povinnosti zastupovať maloleté dieťa, vrátane jeho zastupovania pred súdmi, štátnymi orgánmi a orgánmi samosprávy, právo a povinnosť spravovať majetok maloletého dieťaťa ako aj právo a povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, a všestranný vývin, vrátane rozhodovania o určení zdravotného poistenia a lekárskeho zákroku, vyžadujúcich súhlas zákonných zástupcov, ako aj celkového poistenia maloletého dieťaťa, pri podaní žiadosti o vydanie občianskeho preukazu, vodičského preukazu a cestovného pasu, rozhodovania vo všetkých otázkach vzdelávania sa maloletého dieťaťa a jeho prípravy na budúce povolanie, a to do dňa dosiahnutia plnoletosti maloletého dieťaťa alebo do dňa právoplatného osvojenia. Maloletej bol v rozsahu obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností rodičom za opatrovníka ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29.06.2021.

18. Tunajší súd uznesením č.k. 32P/20/2021-19, zo dňa 16.02.2021 zveril maloletú dočasne, a to do právoplatného skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti, do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Predmetné uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 16.02.2021.

19. Zo správy o povesti Mesta H. zo dňa 14.05.2021 vyplýva, že navrhovateľka s bydliskom H. - E. je slobodná. Má priznanú daň z nehnuteľnosti k bytu na adrese H. XXX/XX a k ornej pôde v S. D.. Voči navrhovateľke nie sú evidované žiadne priestupkové konania.

20. Z lustrácii Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vyplýva, že rodičia maloletej nevlastnia na území Slovenskej republiky žiaden nehnuteľný majetok.

21. Z potvrdenia o príjme otca maloletej vystaveného zamestnávateľom P.D..E.. spol. s r.o. za 05/2021 vyplýva, že v danom mesiaci dosiahol príjem 93,53 Eur v čistom. Prácu vykonáva na základe dohody o pracovnej činnosti uzatvorenej na obdobie 07.01.2021 do 31.12.2021 s dohodnutým rozsahom práce 7,5 hod. týždenne s dohodnutou mesačnou odmenou 107 Eur.

22. Z lustrácie matky maloletej v Sociálnej poisťovni vyplýva, že od 23.03.2021 je zamestnaná v spoločnosti S. bagi s.r.o. s vymeriavacím základom v mesiaci 03/2021 v sume 36,24 Eur a v mesiaci 04/2021 v sume 135,90 Eur.

23. Z lustrácii rodičov maloletej v Registri obyvateľov vyplýva, že okrem maloletej Diany nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

24. Súd na danú vec aplikoval najmä nasledovné právne normy:

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 ZR, náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 1 ZR, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Podľa § 48 ods. 2 ZR, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 3 ZR, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 48 ods. 4 ZR, v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa § 50 ods. 1 ZR, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 50 ods. 2 ZR, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 50 ods. 4 ZR, maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Podľa § 50 ods. 5 ZR, počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Podľa § 50 ods. 6 ZR, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon pestúnskej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v pestúnskej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 51 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 ZR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s príslušným opatrením MPSVaR SR č. 183/2019 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2019 suma 28,79 Eur.

25. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom: Maloletá M. pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí nie sú manželmi. V čase pôrodu bola matka mal. M. nepľnoletá. Tunajší súd uznesením č.k. 12P/13/2020-19 zo dňa 28.01.2020, ktoré nadobudlo

právoplatnosť dňa 19.03.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil U. nemocnici R. povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny M. K. s tým, že maloleté dieťa sa ponecháva v starostlivosti Centra pre deti a rodiny M. K. do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Tunajší súd uznesením č.k. 12P/13/2020-37 zo dňa 27.05.2020 z úradnej moci začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktoré konanie je toho času prerušené do skončenia tejto veci. K určeniu otcovstva k maloletej došlo súhlasným vyhlásením rodičov, a to v konaní č.k. 19Po/1/2020-25 zo dňa 28.08.2020. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 32P/20/2021-19, zo dňa 16.02.2021, vykonateľným toho istého dňa, bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

26. Podľa vyjadrenia navrhovateľky je maloletá v jej kontinuálnej starostlivosti od 25.12.2020. Spočiatku bola maloletá bojzlivá, prejavovala diskomfort spôsobený aj prerezávaním zúbkov, ale postupne sa veľmi dobre adaptovala. Navrhovateľka prispôsobila svoje životné okolnosti tak, aby mala maloletá priestor a pohodu pre ďalšie napredovanie, čo vyplýva aj z jej rozhodnutia dočasne bývať u rodičov, na dedine, v obci N. Z.. Maloletá spoznáva prírodu, rodičov navrhovateľky, ktorí jej pomáhajú so starostlivosťou. Navrhovateľka sa maloletej venuje, čo je zrejmé z pokrokov maloletej vo vývine, ktoré vyplývajú z výpovede navrhovateľky, ošetrovúcich lekárov maloletej a zo šetrenia vykonaného kolíznym opatrovníkom. Navrhovateľka má s maloletou vytvorený citový vzťah. Maloletá sa veľmi dobre adaptovala na rodinu navrhovateľky. Rodina trávi čas v prírode, s maloletou zdieľajú rôzne aktivity, čím má možnosť napredovať v sociálnej oblasti i zručnostiach.

27. Rodičia maloletej vyjadrili súhlas s návrhom, keďže ako uviedli, nemajú vytvorené vhodné podmienky na bývanie, nemajú pravidelný a dostatočný príjem na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Nedokážu zabezpečiť výchovu a starostlivosť o maloletú M. a ani v širšej rodine sa nenašla žiadna iná vhodná osoba, ktorá by sa o dieťa dokázala plnohodnotne postarať.

28. Maloletá M. je veku primerane vyvinutá. Jej chorobnosť je nízka. Je sledovaná v dermatovenerologickej ambulancii. V súčasnosti navrhovateľka plánuje navštíviť ortopéda s maloletou kvôli menším problémom s chôdzou. Výdavky na maloletú sú bežné.

29. Navrhovateľka je riadne zamestnaná s pravidelným mesačným príjmom vo výške v priemere 1.058,49 Eur. Od 17.02.2021 čerpá materskú dovolenku s materskou v obdobnej výške. Z lekárskej správy vyplýva, že je zdravotne spôsobilá osobne sa starať o dieťa. Nemá záznam v registri trestov. Z rozhodnutia ÚPSVaR Nitra (špecifikované vyššie) vyplýva, že je zapísaná v zozname žiadateľov, ktorí majú záujem o náhradnú osobnú starostlivosť. Navrhovateľka čestne písomne prehlásila, že má plnú spôsobilosť na právne úkony. Má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

30. Maloleté dieťa má právny nárok na zabezpečenie riadnej výchovy, ktorý smeruje predovšetkým k rodičom. Ak rodičia zlyhávajú, nárok dieťaťa smeruje k spoločnosti, resp. štátu a maloleté dieťa má nárok na to, aby mu bolo zabezpečené náhradné výchovné prostredie. Právo a zároveň aj povinnosť rodičov vychovávať deti a na druhej strane právo detí na rodičovskú starostlivosť sú ústavné práva vychádzajúce nielen z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o právach dieťaťa, ale predovšetkým zo vzťahu založeného na biologických a spoločenských predpokladoch. Pojem výchova zákon bližšie nedefinuje. V najširšom zmysle slova výchova ako významná zložka rodičovských práv a povinností je starostlivosť o komplexný rozvoj dieťaťa, a to rozvoj duševný, telesný, etický, náboženský, citový atď., čo znamená rozhodovanie o dieťati v tom rámci, v akom dieťa o sebe nemôže rozhodovať samo.

31. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 19P/16/2021-38 zo dňa 20.05.2021 súd okrem iného vyslovil osvojiteľnosť maloletej. Dieťa je teda právne voľné, avšak v súčasnosti je v záujme maloletej jej zverenie do pestúnskej starostlivosti, ktorá starostlivosť má zároveň prednosť pred nariadením ústavnej starostlivosti. V súčasnosti totiž nemá záujem o zverenie do svojej starostlivosti ani nikto z blízkej rodiny maloletej. Zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti nijak nevyklučuje jej osvojenie v budúcnosti. Súd má za to, že za súčasného stavu, kedy sú splnené všetky zákonné kritériá, je zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky v záujme maloletej, preto súd vo výroku I. zveril maloletú do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky a určil jej rozsah práv a povinností. Pestúnka je povinná podávať súdu správy o výkone pestúnskej starostlivosti dvakrát ročne, tak ako súd rozhodol vo výroku IV.

32. Rodičia maloletej nemajú okrem maloletej M. inú vyživovaciu povinnosť. Sú nemajetní. Bývajú na ubytovni. Majú minimálne a nepravidelné príjmy. Súd na základe uvedeného, v súlade s návrhom, výrokom II. a III. zaviazal rodičov maloletej, každého samostatne, prispievať na výživu maloletej minimálnym zákonným výživným, t.j. sumou 30% zo sumy životného minima, na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra.

33. Vzhľadom na zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti súd vo výroku V. zrušil uznesenie Okresného súdu Galanta, číslo konania 32P/20/2021-19, zo dňa 16.02.2021.

34. O trovách konania súd rozhodol vo výroku VI. podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).